

HISTORY OF ART - A

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note : The candidates are required to attempt *one* question each from Section A, B, C and D carrying 15 marks and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

Section - A

1. Discuss Pre-Historic Painting with aim, subject-matter and characteristics.
2. Write on Ajanta Paintings in detail.

Section-B

3. What do you know about Sittahvasal paintings ?
4. Discuss Ellora cave paintings.

Section-C

5. Write on Terracotta work and seals of Indus Valley.
6. Write in detail on Sanchi Sculpture.

Section-D

7. What do you know about Gandhara Sculpture ?
8. Discuss Mathura Sculpture under Kushanas.

Section-E

9. Do all in short :
  - (i) Name four centres of Pre-Historic Paintings.
  - (ii) Four Characteristics of Ajanta paintings.
  - (iii) Explain the terms ;
    - (a) 'Bodhisatva'
    - (b) 'Jataka'
  - (iv) Explain the words; 'Terracotta'
  - (v) Where is 'Bagh' and 'Badami' situated ?
  - (vi) What is Geographical situation of Indus Valley Sculpture ?
  - (vii) What is the significance of 'Lion Capital' ?
  - (viii) Where is Sanchi and Amaravati situated ?
  - (ix) What is 'Abhay Mudra' ?
  - (x) Time, subject-matter and material of Gandhara Sculpture.

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਬ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਉਦੇਸ਼, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਗੈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚਿਤਰਕਲਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਅਜੰਤਾ ਚਿਤਰਕਲਾ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਅ

3. ਸਿਤਲਵਾਸਲ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
4. ਇਲੋਰਾ ਗੁਫਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਦ

5. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਟੈਰਾਕੋਟਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮੋਹਰਾਂ ਉੱਤ ਲਿਖੋ।
6. ਸਾਂਚੀ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਸ

7. ਗੰਧਾਰ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
8. ਕੁਸ਼ਾਣਾਂ ਅਧੀਨ ਮਥੁਰਾ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਤੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਹ

9. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
  - (i) ਪ੍ਰਗੈ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਚਿਤਰਕਲਾ ਦੇ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
  - (ii) ਅਜੰਤਾ ਚਿਤਰਕਲਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
  - (iii) 'ਬੋਧੀ ਸਤਵ' ਅਤੇ 'ਜਾਤਕ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
  - (iv) ਸ਼ਬਦ 'ਟੈਰਾਕੋਟਾ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
  - (v) ਬਾਘ ਅਤੇ ਬਾਦਾਮੀ ਕਿਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ ?
  - (vi) ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ?
  - (vii) ਸ਼ੇਰ ਕਲਸ਼ (ਸਾਰਨਾਥ) ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?
  - (viii) ਸਾਂਚੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ਕਿਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ ?
  - (ix) 'ਅਭੈ' ਮੁਦਰਾ ਕੀ ਹੈ ?
  - (x) ਗੰਧਾਰ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਕੀ ਹੈ ?